

Een gezamenlijke opdracht.

Samenwerkingsverbanden voor Passend onderwijs – Regio WBW

Inleiding

In respectievelijk 2014 (Wet op het Passend onderwijs) en 2015 (Jeugdwet) hebben scholen en gemeenten een nieuwe, uitdagende en gezamenlijke verantwoordelijkheid gekregen voor jonge inwoners in de gemeenten West-Brabant West. In beide wetgevingen is het belang van het kind verankerd en behoren samenwerkingsverbanden en gemeenten te doen wat nodig is om de jeugdige perspectief te bieden op ononderbroken ontwikkeling, een stabiele toekomst. Hierbij hoort tevens de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid in het voorkomen en terugdringen van thuiszitters, zoals vastgelegd in het regionale thuiszitterspact december 2017.

Kernwaarden

Aan de wijze waarop samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de gemeenten uitdrukking geven aan deze gezamenlijke verantwoordelijkheid in het realiseren van het die ononderbroken ontwikkeling ligt een aantal kernwaarden ten grondslag. In het onderstaande worden deze vier kernwaarden kort toegelicht..

Kernwaarde 1. Normaliseren

Het is de opdracht vanuit het Rijk om niet meer te onderzoeken wat een kind heeft, wat leidt tot labelen, maar op zoek te gaan wat het kind *nodig heeft* om zich goed te ontwikkelen. Hierbij zijn verschillen tussen kinderen een uitdaging om voor elk kind een passend aanbod te realiseren. De ondersteuningsbehoefte van het kind is hierbij het uitgangspunt van handelen geworden.

Kernwaarde 2. Dichtbij de jeugdige organiseren van zorg en ondersteuning

Het bieden van advies en ondersteuning aan gezinnen behoort tot de reguliere taken van de jeugdprofessionals van de gemeente. Het is aan de gemeente om ondersteuning te bieden bij het opheffen* van oorzaken die ten grondslag liggen aan een ondersteuningsvraag. Waar mogelijk wordt ondersteuning geboden in afstemming met de school en bij voorkeur binnen de nabije omgeving van het gezin. Waar dit passend is, kan de ondersteuning thuis in goed overleg ook op school plaatsvinden. Bij zwaardere vormen van ondersteuning zal met ouders, zorgaanbieder en school overlegd worden waar de zorg het beste verleend kan worden.

*nb. Niet alle psychiatrische ziektebeelden zijn op te heffen

Uitgangspunten zijn dan ook:

- Kinderen wonen thuis
- School is naast het gezin in principe de voornaamste plek waar kinderen hun dag doorbrengen.

Voor jeugdigen met grote en/of complexe ondersteuningsbehoeften is het van belang spoedig obstakels op te heffen die opvoeding en onderwijs belemmeren. Vanuit de gemeente mag verwacht worden dat niet alleen de toegang voor jeugd en leerplicht hieraan bijdragen, maar dat zo nodig ook ondersteuning wordt gegeven op het gebied van werk & inkomen, schuldhulpverlening, armoede, veiligheid en huisvesting indien daar aanleiding toe is. Een integrale aanpak verdient de voorkeur boven stapeling van ondersteuning.

Kernwaarde 3. Een éénduidige, systeemgerichte en resultaatgerichte aanpak

De samenwerkingsverbanden en de regio West-Brabant West onderschrijven het belang van integraal arrangeren waarbij de professionals in hun handelen elkaar aanvullen en versterken om de ontwikkeling van het kind te bevorderen en het gezin te versterken in de ondersteuning.

Kernwaarde 4. Vrijheid en verantwoordelijkheid laag op de werkvloer

De professional die met de jeugdige werkt, of het nu een jeugdhulpverlener, leerplichtambtenaar of een onderwijzer/docent/ondersteuningscoördinator/intern begeleider is, heeft vaak de meeste kennis over een kind en daarmee over de bevorderende en belemmerende factoren. Zij onderzoeken veelal de passend oplossing en maken samen met de ouders de juiste keuzes. Een krachtig mandaat helpt hen om met het kind en gezin dagelijks deze keuzes te maken. Samenwerkingsverband en gemeente faciliteren hierbij in tijd en middelen.

Ontwikkelagenda/samenwerkingsafspraken

De twee verschillende wettelijke kaders zijn wettelijk en inhoudelijk aan elkaar gelieerd en noodzaken tot het voeren van op overeenstemming gericht overleg, zowel vanuit het perspectief passend onderwijs als vanuit het perspectief van de jeugdhulp. Vanuit de wetenschap dat de komende jaren nog geïnvesteerd moet worden in de verbetering van de afstemming en samenwerking kennen de beide beleidsterreinen een gezamenlijke ontwikkelagenda waarbij de volgende thema's van belang zijn, te weten:

- 1 Het voorkomen en oplossen van schooluitval/ vsv/thuiszitten

2. Het gezamenlijk werken aan een maatwerkoplossing thuis en op school op basis van de ondersteuningsvraag van het kind, waarbij de volgende zaken van belang zijn:
 - Behandeling (het wegnemen van obstakels) gaat voor begeleiding, tenzij behandeling om welke reden dan ook nog niet kan plaatsvinden
 - Streven naar een integraal arrangement, waar mogelijk en noodzakelijke, waarbij zowel zorgaanbieder, school, ouders, samenwerkingsverband als gemeente hun verantwoordelijkheid nemen en hun aandeel leveren.
 - Het maken van afspraken omtrent wie regie voert op het tot stand komen van het integrale arrangement, mogelijk meer situatie specifiek te duiden/
3. Een evenwichtige inzet van onderwijs, zorg- en ondersteuningsaanbod nabij het kind met de volgende uitgangspunten:
 - Reguliere jeugdhulp wordt waar mogelijk binnen de woonkern of aan huis of op school aangeboden;
 - Het passend onderwijsaanbod wordt zo thuis nabij mogelijke georganiseerd;
 - Alle jonge kinderen waarvan niet duidelijk is of zij naar school kunnen of slechts met extra ondersteuning tot het onderwijs kunnen worden toegelaten behoren tot de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het onderwijs en de jeugdhulp. Vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid komt een integraal arrangement tot stand om de betreffende jeugdige op zijn ontwikkeling te stimuleren en te ondersteunen;
 - Alle jeugdigen, die ondanks leerplichtige leeftijd nog niet op school hebben gezeten en inwoner worden van één van de gemeenten binnen de jeugdhulpregio en waarvan niet duidelijk is of zij onderwijs kunnen gaan volgen of slechts met extra ondersteuning tot het onderwijs kunnen worden toegelaten behoren tot de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het onderwijs en de jeugdhulp. Vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid komt een integraal arrangement tot stand om de betreffende jeugdige op zijn ontwikkeling te stimuleren en te ondersteunen.
4. Werk maken van vroeg signalering en preventie start met het spreken van dezelfde taal, het begrijpen van signalen, het onderkennen van ondersteuningsbehoeften en de intentie om met elkaar samen te werken aan de oplossing. Zo werken professionals voor professionals.
5. Het vinden van de aansluiting van het onderwijs op het regionaal expertteam voor jeugdhulp
6. Het organiseren van een passende samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp op een preventieve aanpak op de domeinen als dyslexie, hoogbegaafdheid, hoogsensitiviteit, pesten, omgaan met ADHD etc.